

Rejtvényúton a Szovjetunióban

A Magyar Úttörők-Szövetsége, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság országos elnöksége és a Magyar Rádió a szovjet hős városok hete alkalmából a hat városban — melyek a hős városokkal testvéri kapcsolatban állnak — vetélkedőt rendezett az úttörőcsapatok között *Rejtvényúton a Szovjetunióban* címmel.

Szegeden november 28-án rendezték meg az elődöntőt. Az akkor legjobbnak bizonyult négy csapat — a Ságvári Endre gyakorló iskoláé, a Gera Sándor, a Móricz Zsigmond és a Szilléri sugárúti iskoláé — most szombaton ismét találkozott egymással az úttörőházban rendezett döntőn. A vetélkedőt Vajek Jutka, a rádió riportere vezette.

A döntőt a Ságvári Endre gyakorló iskola csapata nyerte. Második helyen a Gera Sándor, harmadikon pedig a Móricz Zsigmond-iskola csapata végzett. Az első helyezett csapat tagjai — *Várdi Mónika, Dozzi Graciella, Argyelán Zsuzsa, Gál Enikő és Rédei Ottó* — január 15-én részt vesznek a rádió nyilvános vetélkedőjén, melyen öt város legjobb csapatával találkoznak majd.

„Falusi” igények

Az elmúlt esztendőben a falvakban is korszerű kereskedelmi hálózat alakult ki. A szövetkezeti áruházak egyre nagyobb választékot kínálnak, s ellátják a falvak lakóit a legmodernebb iparcikkkel. Az import bővülésével különösen gazdagodott a választék, s a kínálat fokozatosan javult.

Az utóbbi négy évben különösen gyorsan bővítették a falusi boltok a ruházati választékot. A fiatalok nagy igényeket támasztanak és izléses, modern öltözködésüknek megfelelő ruházati cikkeket kérnek és vásárolnak helyben. A falusi boltok árubemutatókkal is propagálják készletüket.

Jellemző, hogy az idén 65 ezer 600 porszivót, 118 ezer 800 nagy- és kisképernyős televíziót, 1309 garnitúra bűrtort, 69 ezer kályhát, 186 ezer olajkályhát, és 100 ezer 200 hűtőgépet adtak el a szövetkezeti kereskedelemben. Előrelépés történt a tüzelés korszerűsítésében is. Fejlődött a falvakban a háztartási kultúra, s a főzéshez palackos gázt és olajat is használnak. Az áfészeknél az olaj és gáz értékesítése szinte új üzletgá válnak.

A túlterhelés és a szülői felelősség

A tanulók túlterheléséről — többnyire szenvedő hangon — már könyvtári anyag jelent meg a sajtóban. Szinte egybehangozóan állítják a segítségért kiáltó cikkek szerzői, hogy a tananyag-növekedés, a fölösleges adathalmaz, a korszerű műveltséghez szükséges (?!), a humán tárgyak szöveghegye a legfőbb bűnös, de elverik a port a maximalista pedagógusokon, tantervkészítő minisztériumi dolgozókon is. Nem kívánom itt a mindenütt szereplő okok garmadáját felsorolni, valódiságukat, rangsorbeli rendjüket megkérdőjelezni. Részben, mert egyetértek az oknyomozás eredményével, részben, mert egy — ki tudja miért? — szemérmesen elhallgatott körülményről szeretnék írni.

1.

Arról a körülményről, amely egy hasonlattal röviden is elintézhető: ha egy vödörbe nem tudunk 400 liter vizet önteni, akkor annak két oka bizonyára van. Egyik, hogy az edény fala nem bírja a nagy megterhelést, a másik, hogy a vödör úrtartalma csak 20 liter. Azaz többet akarunk beleönteni, mint ami befér... A hasonlat persze, mint minden hasonlat, sántít. De figyeljük csak meg egy kicsit közelebbről a mai diákok és szüleielfogását! Elsősorban azonban a szülőket.

Talán senkinek sem kell bizonyítani — bár az utóbbi évek legdivatosabb „tudományos kutatása” olyan felmérések készítése lett, amelynek várható eredményét felmérések nélkül is ismerik a hozzáértők —, hogy Magyarországon az utóbbi 10—15 évben érezhetően emelkedett az életszínvonal, a városi családok többségében az iskolás korú gyerekek számára biztosítani tudják a tanuláshoz szükséges feltételeket.

2.

Ezek után a szülő, aki mostoha gyermekkorának még mostohább körülményekben látja a tanulástól való elzártságának legfőbb okát, most — úgy érzi, úgy gondolja —, a tanuláshoz adott objektív feltételek szükségyszerűen, mint természetesen talajba ültetett fák, megtermik a maguk gyümölcsét, a jó, jeles vagy kitűnő bizonyítványt. Valóban, az elgondolás helyességét a gyakorlat is igazolja, bár csak részben: a közepes képességű tanuló ugyanis erőn felüli rendszeres tanulással megszerezti a jó rendű bizonyítványt. (Próbálna csak ellenállni az igényesebb tanár a szülői ház óhajának! A felháborodott apuka, anyuka minden követ megmozgatna, csak hogy vélt igaz hitelt nyerjen.) A jó képességű tanuló hasonló módon a jelest is elérheti, bár helyzete nehezebb. Neki már különórákra is kell járnia, zongoraórák, angol, balett jól (?) megérnek egymás mellett. (Miért is mondaná a maszekoló oktató, hogy a gyerek csak szorgalmas, de nem tehetséges?)

Azaz: nem gyengébb képességűek ugyan a mai iskolások, mint 15—20 évvel idősebb elődeik, csupán többet, erejüket meghaladó követel tőlük a jobb anyagi helyzetben levő szülői ház. (Mert érdekes, ma is vannak középiskolások, egyetemisták, akik nem éreznek semmiféle túlterhelést. Van köztük közepes, jó és jeles rendű. Egy dologban azonban megegyeznek: nem akarnak „többet” lenni, mint amit rátermettségük lehetővé tesz, illetve szülei sem kényszerítik erre őket.)

3.

Félreértés ne essék: magam is tudom, hogy a leírt állapot nem egyes szülők emberi, jellembeli gyengeségének következménye, rossz tulajdonsága nem egyedi esetek halmaza, hanem társadalmi tünet. Élő, eleven valóság.

De ne hallgassuk el, mert a túlterhelésnek nemcsak tananyag-növekedési okai vannak. Ha változtatni akarunk a jelenlegi állapotokon — márpedig sürgősen változtatni kell — nem feltétlenül az évszámokat, a képleteket, s az idegen kifejezések számát kell csökkenteni, hanem azt is tudomásul kell venni, hogy a matematikusnak készülő III. osztályos gimnazistának négyese van — mondjuk — történelemből. Nem kell feltétlenül jelesnek lennie! Ettől még kitűnő ember, s főleg kitűnő matematikus lehet. S az egyébként „plusz történelemtanulásra” fordított időt futballozásra, úszásra, sétára — s uram bocsá! udvarlásra használhatja.

Cs. Farkas István

A könyvsorsjáték főnyereményei

Vasárnap délelőtt tartották meg a XXXIII. könyvsorsjáték húzását. A főnyereményeket — a gyorslista alapján — a következő szelvények nyerték: Skoda személygépkocsi: III. osztály 384; egyszemélyes spanyolországi utazás: XIII. o. 4017; egyszemélyes egyiptomi utazás: XXIII. o. 20 223; utazás Párizsba egy személy részére: XIII. o. 688; egyszemélyes jugoszláviai körutazás: VIII. o. 10 920; egyszemélyes Krim-félszigeti utazás: XI. o. 11 472; ausztriai utazás egy személynek: XXIII. o. 21 888; leningrádi utazás egy személynek: I. o. 13 874; egyszemélyes erdélyi körutazás: XXI. o. 16 468; üdülés a Gyilkos tónál, egy személynek: XXIII. o. 16 971.

Vásárlási utalványt nyertek: 10 000 Ft értékben: XXI. o. 24 914; XV. o. 3149; 5000 Ft értékben: III. o. 37 738; XX. o. 16 634; IV. o. 16 957; IV. o. 22 023.

Ezen kívül sok sorsjegyet húztak ki könyvnyereményvel. A ki nem húzott sorsjegyek névértékben beváltak 1972. február 15-ig. A nyertes sorsjegyek teljes listája december 14-től tekinthető meg a könyvesboltokban.

hatók 1972. február 15-ig. A nyertes sorsjegyek teljes listája december 14-től tekinthető meg a könyvesboltokban.

Vetélkedő Tápén és Dorozsmán

A KISZ VIII. kongresszusa tiszteletére két járási szintű vetélkedőt rendezett fiataloknak a szegedi járási KISZ-bizottság és a tanács járási hivatalának művelődési osztálya az elmúlt hét végén Tápén és Kiskundorozsmán. Tápén 17 vers- és prózamonddal mérte össze tudását, tehetségét, s a színvonalas verseny a kisteleki sikert hozta. Az első Széll Júlia, a második Rácz Ibolya lett (mindketten kisteleki), míg a harmadik helyre a deszki Kószó Aranka került.

Kísérő sorok egy kérdőívhez

Több ezer helyre kézbesít a napokban a posta Szegeden egy hatoldalas kérdőívet, melynek feladója az MSZMP városi bizottságának propaganda és művelődési osztálya. Válaszborítékot is küldenek vele, azzal a kéréssel, hogy a címzettek a kérdőívet kitöltve, postafordultával küldjék vissza. A lapokon 31 kérdés sorakozik, kitöltésük mégis kevéske fáradsággal jár, mert csak egy-egy számot kell bekarikázni a lehetséges válaszok közül.

Mi a célja ennek a közvéleménykutatásnak?

A kérdőív bevezető szövegében ezt olvashatjuk: felmérés készül arról, hogy a párt X. kongresszusán megfogalmazott célkitűzések hogyan valósulnak meg Szegeden? Meg lehet közelíteni a témát statisztikai alapon is, hiszen az eredmények mérhetők a termelésben, a béradatokban, a kereskedelmi forgalomban stb., de a számok nem tartalmaznak élő véleményeket. Jelen esetben pedig éppen ilyeneket akar összegyűjteni a párt. A társadalmi közérzetet kívánja „megszondáztatni”. Arra keres feleletet, hogy miként találja fel magát a dolgozó ember a kongresszusi célok megvalósítása közben. Ha csak néhányat is kiragadunk a kérdésekből — melyek a közvéleménykutatás tartalmi céljaira is fényt vetnek —, láthatjuk: a vizsgálat legfontosabb eleme a megbecsülés érzése. Annak felderítése, hogy az érvényesül-e a kongresszusi elv, miszerint nagyobb megbecsülés jár annak, aki többet vállal a szocialista építőmunkából.

Munkahelyi vezető érdeklődnek-e a munkájával kapcsolatos problémák iránt; törődnek-e a magánéletének gondjaival; milyen szervek segítettek adódó problémáinak megoldásában; tisztelik-e véleményét a munkahelyen; megvalósultak-e javaslatai; megbecsülik-e a régi dolgozókat; hogyan értékeli munkahelye bérpolitikáját? — Ilyen és hasonló kérdésekre adott névtelen válaszokból derül majd ki a tudományos felmérés során, hogy párt-szervezeteinknek melyek a legfontosabb és legidősebb feladatai, a tapasztalatok alapján miben kell tökéletesíteni munkánkat.

Társadalmi célt szolgál tehát az a pár percnyi figyelem, amelyet a kérdőívek kitöltéséhez és postázásához kér a városi pártbizottság az iparban, a közlekedésben és más szolgáltató munkahelyeken dolgozó emberektől. Ezeknek a kis hozzájárulásoknak az összessége ugyanakkor fontos elemzésekhez és megfelelő következtetések levonásához segíti hozzá a párt-szervezeteket.

A párt tevékenységében is egyre gyorsabban alkalmazzuk ezt a módszert, mert egyszerűen jelentős társadalmi rétegek gondolkodásmódját, véleményét közvetlenül ismerhetjük meg a tudományos feldolgozás elemzés folyamatában. Ehhez természetesen arra van szükség, hogy minden címzett megfontoltan, őszintén meggyőződése szerint válaszson a kérdésre illő választ és éppen a cél érdekében ne sajnálja annak a pár percnél a fáradságát, s ne felejtse el időben postára adni a témával kapcsolatos viszontüzenetét.

Kitüntetés

Hétfőn töltötte be 90. életévét Szemere Samu professzor, neves filozófus és esztéta, nemzedékek tudós nevelője. A magas korában is tevékenyen dolgozó tudóst hétfőn az Akadémia klubjában az MTA filozófiai és történettudományi osztályának nevében Mátrai László akadémikus osztályelnök köszöntötte. Beszéde végén átadta Szemere Samunak, a műveiről készült bibliográfiát, amelyet az Akadémiai kiadó az ünnepi alkalomra adott ki.

Ezután Erdely-Grúz Tibor, az MTA elnöke köszöntötte a jubiláns tudóst és az Elnöki Tanács megbízásából átnyújtotta a Munka Érdemrend arany fokozatát.

Szemere Samu meghatottan köszönte meg a magas kitüntetést és az üdvözléseket.

Egyetemi zenedélután

„Szikra pattant, lett belőle fátyla...” Ezzel a találó jelmondatral zárta a 350 tagú összkar színvonalas hangversenyét az egyetem Dugonics téri aulájában. Az évek óta szokásos egyetemi kóruskoncert vasárnap délután részleteiben is emlékezetes sikerű énekkari bemutatóvá vált. A klasszikus művek mellett — melyekből különösen kiemelkedett *Beethoven op. 86-os Hymnusza* és a *Kodály*, majd a *Bárdos*-művek vegyeskari előadása — a felszabadulás utáni zeneszerző-generáció kórusai képezték a műsor felét. *Sugár Rezső* több műve, *Farsang*, *Karai*, *Loránd* kórusai és *Szeghy* Endre

költői ihletésű vegyeskara volt a koncert fénypontja. „A csengő hangú általános iskolások, a színekben és gazdagon éneklő gimnazista vegyeskarok és a leánykar, de különösen a Szegedi Egyetemi Énekkar kamara- és nagykórusa, így együtt a kamarazenekarral, Szegeden is egyedülálló összehatást keltegettek, képet adva a magyar kórusmozgalom kifinomult újjaszülésétéről” — mondta és a *Kodály*, majd a *Bárdos*-művek vegyeskari előadása — a felszabadulás utáni zeneszerző-generáció kórusai képezték a műsor felét. *Sugár Rezső* több műve, *Farsang*, *Karai*, *Loránd* kórusai és *Szeghy* Endre

ROAMER

óra világmárka!

Karácsonyi óravásár!

AJÁNLATAINK:

ROAMER 17 köves női karórák, pormentes plaquétkoban	1400 Ft-tól 1800 Ft-ig
ROAMER 17 köves női karórák, pormentes plaquétkoban, karcsattal	2500 Ft és 2950 Ft

Magyarországon forgalomba hozza: az

KAPHATÓ:

az ÓRA- ÉS ÉKSZERBOLTOKBAN,

az ajándékboltokban, a Centrum és a szövetkezeti áruházakban.

arany MOKKA különleges kávékeverék

TAMAI

A Magyar Edesipar Kész- és Ostyagára